

Chrastavské listy

1/2000

MĚSÍČNÍ ZPRAVODAJ MĚSTSKÉHO ÚŘADU V CHRASTAVĚ

internet:www.chrastava.cz • e-mail:office@mu-chrastava.cz • ročník 10 • vyšlo 12.1.2000 • 7,- Kč

První chrastavské vánoční trhy

● CHRASTAVA 19. prosince 1999

Snad poprvé v historii Chrastavy proběhly na náměstí 1. máje Chrastavské vánoční trhy, a to v neděli 19. prosince loňského roku. Na sněhem pokryté ploše parku na náměstí vzniklo malé městečko

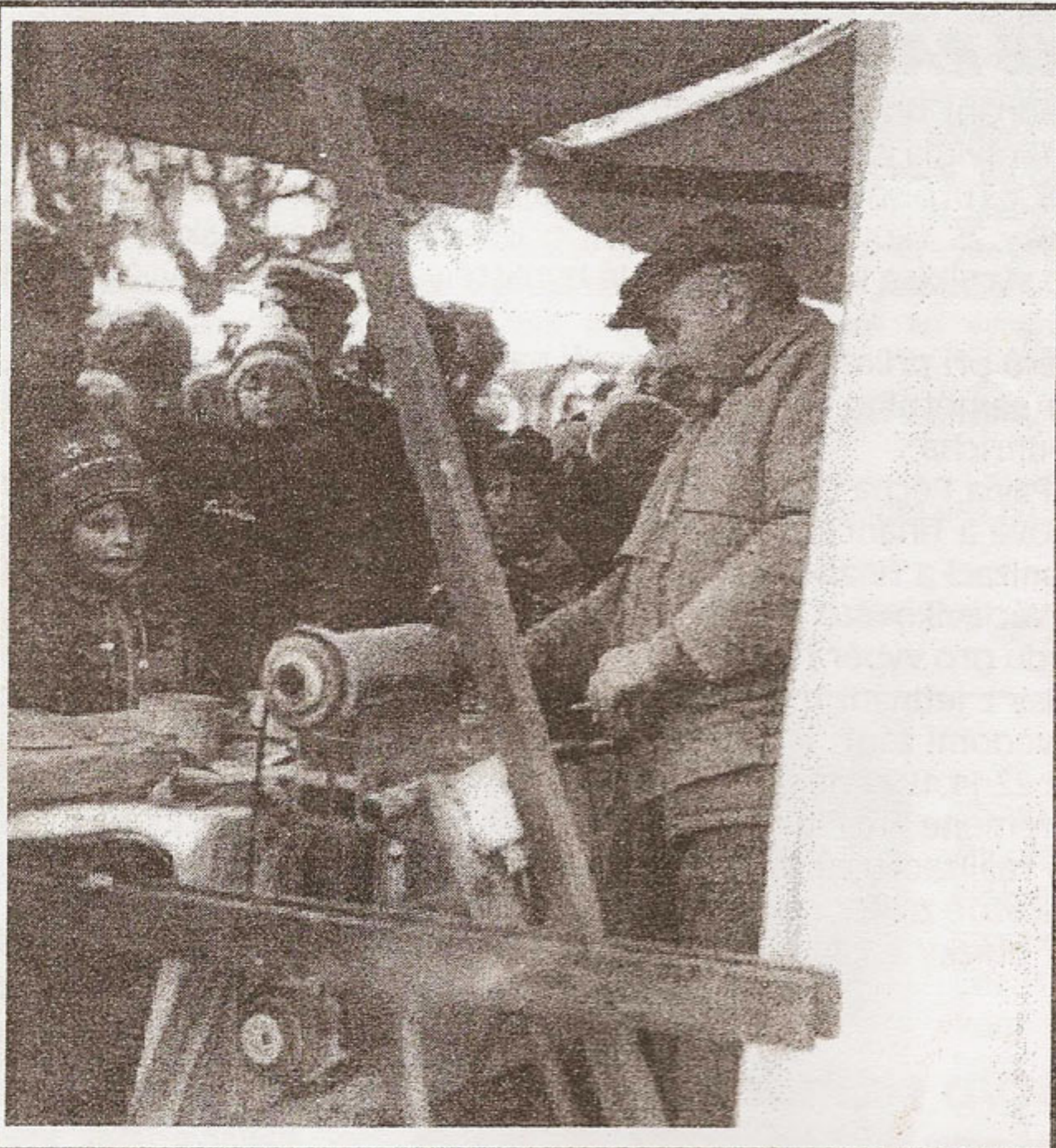
krámků, ze kterých voněly buřty i "svažák", návštěvníci i kolemjdoucí si mohli na poslední chvíli koupit jmelí, vánoční stromeček či nějakou tu drobnost pod stromeček. I když řada stánků nabízela již tradičně textilní zboží čínské výroby

a plastové roboty či jiné "hračky", největší zájem měly nejen děti, ale i dospělí o stánek s ručně soustruženými dřevěnými výtvary pro radost. Přímo před zraky návštěvníků trhů tak vznikaly vánoční svícný, vázičky a kořenky.

A i když nepřišli prodejci kaprů a mnozí hudrovali, byl to pěkný den, kdy se sešli nejen chrastavští občané pod ozdobeným vánočním stromkem uprostřed města.

A tak věřme, že nové tradici byly dány dobré základy - nashledanou na Chrastavských vánočních trzích 2000!

- iv -

Z OBSAHU:

- ... zprávy z radnice
- ... o kultuře v Chrastavě
- ... společenská kronika
- ... státní podpory podnikání
- ... zajímavosti
- ... sport a kultura
- ... nový seriál
- ... čtenářim nám píší

Bulletin SPHMCH č. 68

design studio RECO
Vítkovská 468 - Chrastava
tel.: 282 0945, 0603/ 260 778

REKLAMA samolepící fólie
TISKÁRNA 14 barev, do A3
NOVĚ KOPÍROVÁNÍ

BAREVNÝ TISK
plnobarevný A4, vizitky, letáky
A3, A4 zvětšení, zmenšení DTP

Zprávy z radnice ...

Městská rada se v posledním měsíci roku 1999 sešla dvakrát, 1.12. a 20.12.

ZASEDÁNÍ MĚSTSKÉ RADY 1.12.1999

Na svém jednání dne 1.12.1999 městská rada (MR) mj. projednala a schválila výši poplatku v městské knihovně pro rok 2000 (uvádíme v tomto čísle Chrastavských listů), a pronájem nebytového prostoru v M-klubu na Střeleckém vrchu o výměře 82 m² za účelem provozování nájmu výpočetní techniky. Odložila rozhodnutí o pronájmu nebytového prostoru v čp. 66 (Bílá-kostecká ul. - DPS).

Městská rada jmenovala pana Stanislava Bártu předsedou kontrolní komise a pana Michala Košinu členem kontrolní komise.

MR doporučila městskému zastupitelstvu schválit koupi objektu čp. 136 ve Vítkovské ulici, schválit navrhované organizační změny nové koncepce kultury a sportu dle materiálu předloženého pracovní komisí, schválit smlouvu o zřízení zástavního práva k akciím a.s. TERMIZO, a doporučila projednat návrh obecně závazné vyhlášky č. 6/99 o stanovení výše příspěvku na částečnou úhradu neinvestičních nákladů mateřských škol a školní družiny.

Městská rada vzala na vědomí mimo jiné zápis z jednání bytové a

sociální komise dne 19.11.1999, informaci starosty města z průběhu jednání o vydání obligací nebo přijetí úvěru, informaci starosty města o jednání s představiteli měst Žitava, Bogatynia a Hrádek nad Nisou o možnostech vzájemné spolupráce v prostoru "trojzemí". Vzala také na vědomí informaci zástupce starosty z jednání představenstva a.s. Termizo, a informaci tajemníka MěÚ o připravovaných "vánočních trzích" dne 19.12.1999.

Městská rada projednala otázky spojené s přeshraniční partnerskou spoluprací a došla k závěru, že navázání spolupráce s polskou obcí Osiecznica není v současné době reálné; starosta města bude obec Osiecznica v tomto smyslu písemně informovat.

- Ně -

ZASEDÁNÍ MĚSTSKÉ RADY - 20.12.1999

Městská rada (MR) na svém jednání dne 20.12.1999 mj. projednala a schválila Pravidla pro zajištění přístupu k informacím (Pravidla jsou k dispozici na úřední desce MěÚ a na sekretariátě MěÚ), pronájem budovy v čp. 407 v Turpišově ulici příspěvkové organizací Školní jídelna Chrastava, a na základě žádosti ředitelky ZŠ Školní ulice finanční příspěvek pro žáky školy, kteří se zúčastní pobytového lyžařského výcviku a kteří mají trvalé bydliště v Chrastavě, ve výši 300,- Kč na jednoho žáka.

MR také schválila realizaci záměrů při příležitosti 200. výročí narození malíře Josefa Führicha, a to vydání pamětní dopisnice a pamětního razítka, úpravy rodného domu a okolí, a pojmenování parčíku na "Park Josefa Führicha".

Městská rada jmenovala pana Pavla Pěcha členem finanční komise, jmenovala pana Ing. Pavla Šteklů koordinátorem programové a finanční sekce Chrastavských slavností 2000 (hlavní koordinátor s odpovědností za organizaci a financování slavností), když předtím zrušila jmenování do této funkce pro paní Zitu Václavíkovou, a jmenovala pana Ing. Michaela Canova členem konkurzní komise Školského úřadu pro výběr ředitele Školní jídelny Chrastava.

MR vzala také na vědomí zápisy z jednání bytové a sociální komise dne 3.12.1999 a finanční komise dne 8.12.1999, vzala na vědomí zápis o požární kontrole provedené podle ust. § 18 vyhlášky MV ČR č. 21/1996 Sb. dne 22.11.1999 na MěÚ Chrastava zástupcem HZS okresu Liberec, a informaci o zřízení věcného břemene užívání k domu čp. 326 současným majitelem a žádá městský úřad, aby pokračoval v realizaci usnesení městského zastupitelstva ze dne 29.9.1999 o odstoupení od prodeje domu, včetně zrušení uvedeného věcného břemene.

Městská rada dále projednala otázky týkající se realizací usnesení MZ v roce 1999 a úkolů z těchto usnesení vyplývajících.

/Ně/

Městské zastupitelstvo rozhodlo o změnách v kultuře

Dne 13. prosince 1999 jednalo na svém veřejném zasedání také městské zastupitelstvo (MZ). Kromě některých majetkoprávních úkonů MZ projednalo a schválilo organizační změny v místní kultuře, a v souvislosti s tím

a) pověřilo zástupce města v Zájmovém sdružení právnických osob M-klub realizací tohoto usnesení (zánik M-klubu nebo vystoupení města),

b) rozhodlo o zániku zařízení města Městská knihovna, Městské muzeum a turistické informační středisko včetně Führichova domu ke dni 30.6.2000,

c) rozhodlo o zřízení Společenského klubu jako zařízení města ke dni 1.7.2000,

d) pověřilo městskou radu realizací tohoto usnesení (zánik a zřízení zařízení města, změna organizačního řádu MěÚ, příprava návrhu dlouhodobého zařazení Společenského klubu a související kroky).

Městské zastupitelstvo dále schválilo bezúplatný převod (darování) drobného hmotného investičního majetku v účetní hodnotě 399 831, 54 Kč příspěvkové organizaci Školní jídelna Chrastava, schválilo nabytí (darem) ideálního podílu ve výši 4/10 na domu čp. 50 se stavební parcelou č. 82 o výměře 301 m², od společnosti Zámeček Chrastava, s.r.o., v souvislosti s uzavřením smlouvy o společném postupu investorů při provádění rekonstrukce domu čp. 50 v Chrastavě, Bílokostelecké ulici, na 10 bytových jednotek, a schválilo prominutí pohledávky ve výši 8 558,-- Kč dle návrhu správce budov v majetku města Ing. Petra Maryšky - Lada-Martimex.

MZ také schválilo prodej 7 700 ks akcií České spořitelny, a.s., o jmenovité hodnotě 100,-- Kč/1 ks, ISIN CZ 0008023801, a pověřilo starostu města a vedoucí HFO MěÚ realizací prodeje dle vývoje cen na veřejných trzích. Schválilo zřízení zástavního práva k zajištění pohledávky státu ve výši poskytnuté dotace na výstavbu nájemních bytů

a) k domu čp. 241, 242 se st. parcelou č. 558 o výměře 232 m² a st. parcelou č. 559 o výměře 188 m², Turpišova ul., k.ú. Chrastava I,

b) k domu čp. 243, 244 se st. parcelou č. 560 o výměře 189 m² a st. parcelou č. 561 o výměře 235 m², Turpišova ul., k.ú. Chrastava I,

c) k domu čp. 104 se st. parcelou č. 152/2 o výměře 457 m², Nádražní ul., k.ú. Dolní Chrastava, v souladu s podmínkami Programu podpory výstavby nájemních bytů a technické infrastruktury.

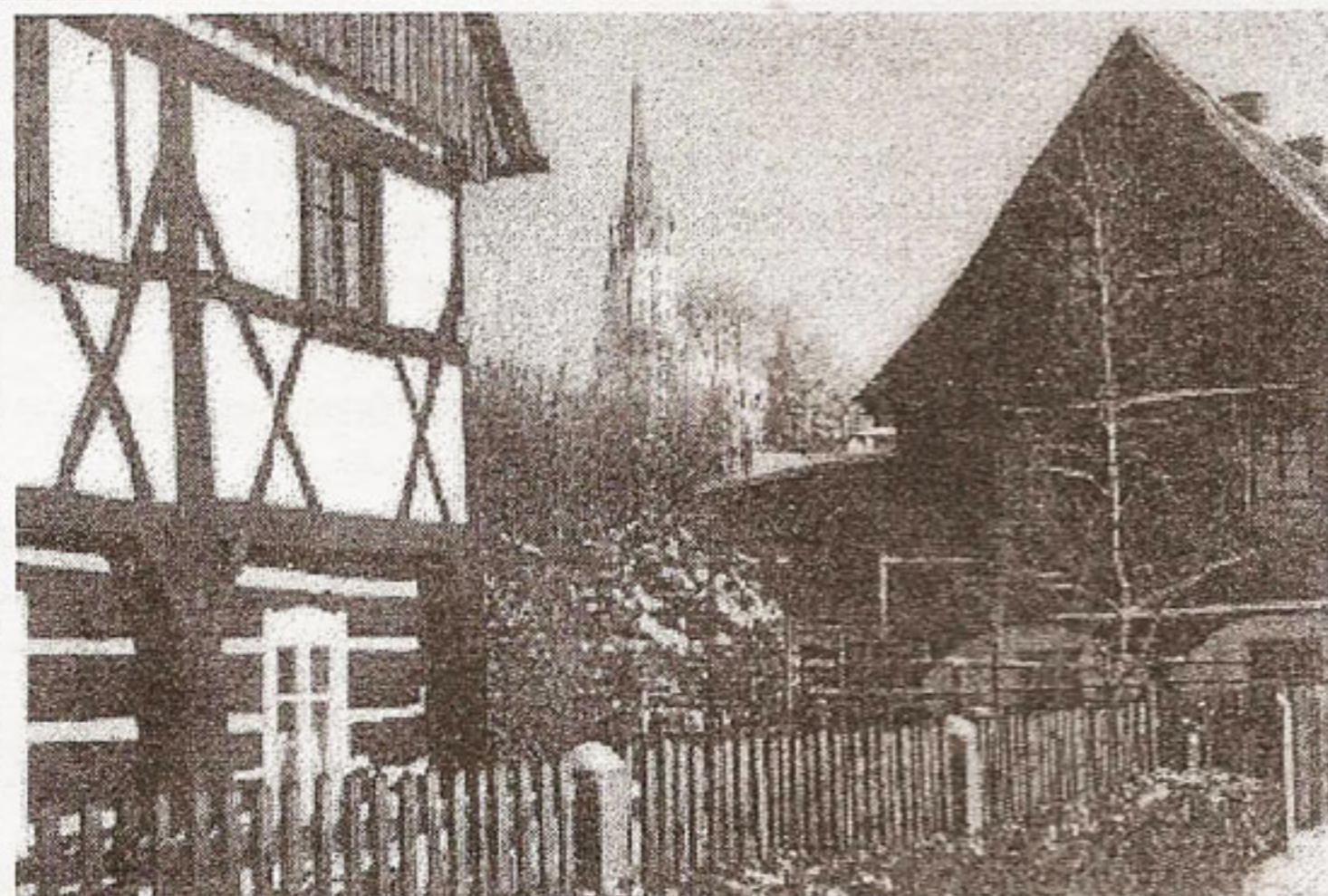
Městské zastupitelstvo dále schválilo zřízení zástavního práva k 8 akciím společnosti TERMIZO, a.s., o jmenovité hodnotě celkem 80.000,-- Kč, k zajištění pohledávky IPB, a.s., za společností TERMIZO, a.s. dle smlouvy o úvěru na výstavbu závodu na termické využití komunálního odpadu v Liberci, a schválilo změnu usnesení městského zastupitelstva ze dne 14.6.1999, čj. I. 3), které nově zní: dle § 36 a, odst. 1, písm. d) zákona č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění, navýšení ručitelského závazku města, v souvislosti s navýšením úvěru na financování výstavby závodu na termické využití odpadů (TVO Liberec) společností TERMIZO, a.s., Liberec, o 11,55 mil. Kč a zplnomocnilo starostu města k podpisu příslušných dokumentů.

MZ také schválilo, v souladu s § 36, odst. 1, písm. f) zákona č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění, a podle části sedmé zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, v platném znění, obecně závaznou vyhlášku č. 6/1999, o stanovení výše příspěvku na částečnou úhradu neinvestičních nákladů mateřských škol a školní družiny (přineseme jako přílohu únorového čísla Chrastavských listů). Městské zastupitelstvo schválilo také přijetí státní dotace na výstavbu nájemního bydlení a technické infrastruktury

a) ve výši 8.140.000,-- Kč na výstavbu 22 b.j. v Turpišově ulici a technické infrastruktury pro 22 b.j. (smlouva o sdružení s Bytovým družstvem Chrastava),

b) ve výši 3.200.000,-- Kč na rekonstrukci čp. 50 v Bílokostelecké ulici na 10 b.j. (smlouva o společném postupu investorů se společností Zámeček Chrastava, s.r.o.).

Městské zastupitelstvo také schválilo účast města na vydání česko-polsko-německé turistické mapy v roce 2000. /Ně/

Hrázděné domy jsou typickými stavbami minulých století v pohraničních oblastech na severu Čech. Několika pěknými udržovanými staveními se může pochlubit i Chrastava a stávají se častým motivem fotografií návštěvníků Chrastavy. Nejvíce je však na filmy zachycována dominanta našeho města - pseudogotický kostel sv. Vavřince z let 1866 - 1868.

Foto: I. Vydra - RECO

Další oficiální zprávy z města ...

INFORMAČNÍ POVINNOST OBCÍ

ve vztahu k zákonu č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

■ **Počínaje dnem 1.ledna 2000 vstoupil v účinnost nový zákon - o svobodném přístupu k informacím. Co to znamená pro městský úřad a co pro občana ? Pojďme si na tuto otázku společně položit pár otázek a pokusme se je hned zodpovědět.**

Především je třeba říci, že obec se na základě tohoto zákona stala jedním z tzv. povinných subjektů, na které se budou žadatelé obracet s žádostmi o poskytnutí informací často.

Žadatelem je každá fyzická a právnická osoba, která žádá o informaci.

Informace mohou být povinnými subjekty poskytovány dvěma způsoby, a to **na základě žádosti** nebo **zveřejněním**.

Každý povinný subjekt je povinen ve svém sídle a úřadovnách zveřejnit na všeobecně přístupném místě a umožnit pořízení kopií základních informací, jejichž taxativní výčet je uveden v § 5 odst. 1 zmíněného zákona.

Zveřejňovat uvedené informace musí povinné subjekty zásadně i způsobem umožňujícím dálkový přístup (zejména internetem). Tato povinnost nastává u obcí, které jsou městy, k 1.1.2001, u obcí, které nejsou městy, k 1.1.2002.

Jak se s tímto zákonem vyrovnalo město ?

Městská rada na svém jednání dne 20.12.1999 schválila předložený návrh Pravidel pro zajištění přístupu k informacím jako interní předpis, který by však měl zároveň posloužit i občanům jako návod či upřesnění v postupu dle zákona o svobodném přístupu k informacím (Pravidla jsou zveřejněna na úřední desce MěÚ a k nahlédnutí na sekretariátě MěÚ).

Pravidla nám přibližují nejen povinnost a způsob a rozsah zveřejnění informací, ale současně upozorňují na skutečnost, že zveřejňování a poskytování údajů může být vyloučeno, případně omezeno. Jedná se především o ochranu utajovaných skutečností, ochranu osobnosti a soukromí, ochranu obchodního tajemství, ochranu důvěrnosti majetkových poměrů, ochranu osobních údajů v informačních systémech apod. Není tedy např. ani možné, aby žadatel uplatnil právo na informaci podle zvláštního zákona. Co to znamená ? Žadatel nedostane mimo jiné odpověď na dotazy typu evidence pobytu občanů, údajů z matrik, voličských seznamů či evidence podnikatelských subjektů.

Pravidla dále stanoví povinnosti a postup při vyřizování žádostí o poskytnutí informace a informace o případném opravném prostředku (odvolání). Součástí Pravidel je také sazebník úhrad, kde si město v souladu se zákonem stanovilo výši úhrady za poskytnutí informace.

V přílohách Pravidel se dozvíme základní informace o městě, organizační strukturu městského úřadu, informace o podávání opravných prostředků, přehled nejdůležitějších předpisů pro jednání a rozhodování města a městského úřadu, a vzor žádosti o poskytnutí informace (tj. písemné žádosti).

K tomu je třeba ještě dodat, že město většinu informací, nyní jako uzákoněnou povinnost, poskytuje už několik let, ať již formou úřední desky městského úřadu (dle zákona o obcích), dobrovolně prostřednictvím Chrastavských listů, na plakátovacích plochách a v neposlední řadě i přes internet, kde v době vydání tohoto čísla jsou již Pravidla zveřejněna.

Na úplný závěr si dovoluji vyslovit přání, aby občan měl blíže k úředníkovi a úředník k občanovi, a to i bez tohoto zákona. Samozřejmě za předpokladu dodržení všech zákonných norem.

Oldřich Němec, MěÚ

O z n á m e n í

Oznamujeme občanům, že v měsících lednu a únoru 2000 nebudou na Obvodním oddělení Policie ČR v Chrastavě zřízeny úřední dny Dopravního inspektorátu Policie ČR Liberec.

Důvodem je prodloužení doby k trvalému vyřazování vozidel z evidencí a provozu.

O případných změnách, a to i pro další měsíce roku 2000, vás budeme informovat prostřednictvím Chrastavských listů, úřední desky MěÚ a městským rozhlasem.

Děkujeme za pochopení.

Městský úřad Chrastava & DI Policie ČR Liberec

STÁLE VOLNÉ NOVÉ BYTY V CHRASTAVĚ

● Upozorňujeme zájemce o byt, že jsou dosud volné byty v Turpišově ulici - půdní vestavby v Chrastavě. Jedná se o byty následujících velikostí.

- byt 1+1 - 59,51 m², cena 525.000,-Kč (min. záloha 205.000,-Kč)
- byt 2+1 - 58,31 m², cena 514.700,-Kč (min. záloha 200.500,-Kč)
- byt 2+1 - 62,35 m², cena 550.400,-Kč (min. záloha 215.800,-Kč)
- byt 2+1 - 77,85 m², cena 687.200,-Kč (min. záloha 274.700,-Kč).

Žádosti můžete podávat a podrobnosti zjistit na Odboru pro záležitosti občanů MěÚ Chrastava. - měú -

Jak to bude (a je) s kulturou v našem městě ?

● **Vnímavý čtenář jistě zaznamenal rozhodnutí městského zastupitelstva ze dne 13.prosince minulého roku o organizačních změnách v místní kultuře. Co to znamená, jak k tomu MZ došlo, jaké budou výhody či nevýhody schváleného řešení ?**

Musíme se vrátit na úplný začátek, kdy se ustavila pracovní skupina pro přípravu nové koncepce kultury a sportu ve městě, aby zvažila jednak současný stav, a poté navrhla případné organizační změny. V komisi zasedli převážně ti, kteří mají ke kultuře v našem městě nějaký vztah - zastupitelé, pracovníci kulturních zařízení, občané města a právník.

Pracovní komise se sešla dvakrát a po projednání došla k závěru navrhnout organizační změny tak, jak je předjedнала městská rada a posléze schválilo městské zastupitelstvo.

V praxi to znamená, že k 30.6.2000 zanikne M-klub jako zájmové sdružení právnických osob, popř. dojde k jednostrannému vystoupení města z tohoto sdružení. K 30.6.2000 dojde také k ukončení nájemního vztahu u budovy městského kina a ke stejnému datu zaniknou tato zařízení jako zařízení města: městská knihovna, městské muzeum a

turistické informační středisko a Führichův dům. Ale pozor - tato zařízení se vůbec nezrušují ani jinak nelikvidují, budou i nadále fungovat dál, jen pod jinou hlavičkou !

Od 1.7.2000 by měl být zřízen Společenský klub jako zařízení města, který pod sebou bude sdružovat městskou knihovnu, městské muzeum a turistické informační středisko, Führichův dům a městské kino. Náplní činnosti Společenského klubu se předpokládá i další zájmová činnost, pořádání kulturních a vzdělávacích akcí a převzetí náplně činnosti M-klubu.

Nedílnou součástí navrhovaných organizačních změn je příprava návrhu dlouhodobého zařazení Společenského klubu - rozpočtová, příspěvková, obecně prospěšná či jiný typ organizace - pracovní komisí tak, aby mohlo dojít v případě schválení městským zastupitelstvem k jeho realizaci k 1.1.2001, eventuálně k 1.7.2001. Zde je vidět, že

činnost pracovní komise zdaleka neskončila a že má před sebou ještě další úkoly.

Nabízí se samozřejmě otázka, jak to bude s personálním zabezpečením a jak s prostory. Co se týká samotných zaměstnanců dosud pracujících v zařízeních městská knihovna, městské muzeum a Führichův dům, tito budou pracovat v zařízení Společenský klub. Současně se zaměstnancem města stane vedoucí Společenského klubu (vedoucí dosavadního M-klubu byl placen M-klubem, na který však jako jediný člen členský příspěvek poskytovalo město). Předpokládá se, že na vedoucího Společenského klubu bude vypsáno výběrové řízení. Dále se předpokládá, že na dohodu o pracovní činnosti budou pro město pracovat současní zaměstnanci (muzea a kina).

Co se týká prostor, zatím bude sídlem Společenského klubu budova M-klubu na Střeleckém vrchu. Nabízí se později několik možností, jak přiblížit Společenský klub do středu města. K tomuto kroku nepochybně jednou dojde, je to však také otázka určitých investic.

Na závěr snad jen poznámku, co si město, městské

zastupitelstvo a městský úřad slíbují od tohoto prvního kroku? Především se odstraní jakási roztržitost v oblasti kultury (i sportu), dojde k řízení výše zmíněných zařízení z jednoho místa, což se nutně musí pozitivně projevit nejen na samotné organizaci činnosti těchto zařízení, ale i na lepší skladbě kulturních a společenských programů. Musí se pozitivně projevit i propagace kulturních aktivit ve městě pod jednou hlavičkou.

Ódbor Kancelář starosty MěÚ

V závěru si dovoluji doplnit, jak vidím organizaci tohoto Společenského klubu. Sídlem by se nepochybně mj. mohla stát - po alespoň drobných úpravách - budova městského kina, kde by mohl vzniknout variabilní sál nejen pro promítání celovečerních filmů, ale i pro společenské zábavy a další společensko kulturní akce (divadelní představení, koncerty apod.). Od věci by asi nebyl ani záměr zřízení jakési videokavárny.

Předpokládám, že na Společenský klub se postupně napojí i další současné či nově vzniknuvší zájmové kroužky, které by mohly vyvíjet svoji činnost pod jednou hlavičkou. Ne nevýznamnou činností by bylo i případné zřízení internetového klubu v prostorách městské knihovny.

Toto jsou jen některé náměty na případnou budoucí činnost Společenského klubu. Těch nápadů však již padlo a jistě i padne daleko více. Přejme si, aby v budoucnu nově vzniklý Společenský klub byl hybnou pákou kulturně společenského dění v našem městě.

Oldřich Němec

Poplatky knihovny pro rok 2000

- Základní roční poplatek činí pro dospělé 50,-Kč, pro děti, studenty a důchodce pak 40,-Kč.
- Za jednorázovou výpůjčku (když si chcete půjčit knihu třeba jen jednou za rok) zaplatíte 10,-Kč.
- Městská knihovna nabízí i tzv. MVS - meziknihovní výpůjční službu (v případě, že požadovanou knihu nemá ve své nabídce, sežene ji pro vás v jiné knihovně). Cena služby je 50% nákladů na poštovné.
- V případě, že jste tak trochu nepořádní a nevrátíte knihu včas, budete muset zaplatit tyto sankční poplatky: I. upomínka (korespondenční lístek) - 15,- Kč, II. upomínka (korespondenční lístek) - 20,-Kč, III. upomínka (doručení do vlastních rukou) - 45,- Kč. V případě ztráty knihy budete muset zaplatit dvojnásobek kupní ceny knihy.

- red -

Společenská kronika ...

V měsíci lednu roku 2000 se dožijí významných životních jubileí tito naši chrastavští spoluobčané:

70 let	Jan KOS	13.1.1930	Chrastava 384
	Eva KOMÁRKOVÁ	23.1.1930	Chrastava 391
	Olga BÍNOVÁ	31.1.1930	Chrastava 243
75 let	Eva ŘEHOŘOVÁ	2.1.1925	Chrastava 608
	Bohuslav STOLIN	24.1.1925	Chrastava 248
80 let	Miloslava FIŠEROVÁ	3.1.1920	Chrastava 563
	Marie LHOTOVÁ	6.1.1920	Chrastava 64
	Ludmila PALMOVÁ	17.1.1920	Chrastava 129
81 let	Antonie MUDROVÁ	6.1.1919	Chrastava 124
84 let	Marie KODEŠOVÁ	6.1.1916	Chrastava 80
85 let	Anna KRULÍKOVÁ	5.1.1915	Horní Chrastava 90
87 let	Anna RADOTÍNSKÁ	19.1.1913	Chrastava 201
	Růžena VLČKOVÁ	28.1.1913	Dolní Vítkov 94
89 let	Anna JOHNOVÁ	7.1.1911	Dolní Chrastava 98
90 let	Anežka ZAPLETALÍKOVÁ	5.1.1910	Chrastava 99
	Emilie ŠVEJKOVSKÁ	13.1.1910	Chrastava 277
	Marie DRAHOKOUPILOVÁ	23.1.1910	Chrastava 148

Dne 28. ledna roku 2000 oslaví manželé Marie a František ŽDÁRSKÝCH 50 let společného života. Přejeme jim do dalších let hodně zdraví a štěstí.

Syn František a dcera Maruška s rodinami

Odešel člověk, kterého jsem měl rád...

V prosinci 1999 zemřel po dlouhé a zákeřné nemoci pan Karel Havlíček, chovatel ojedinělých nebeských koní z Vysoké. Ač se mu bohužel nepodařilo za jeho života zrealizovat veškeré plány na záchranu vzácných pouštních achaltekinských koní a rozvoj agroturistiky na Chrastavsku, díky jeho rodinné farmě Achal-teke byly zachráněny desítky těchto vzácných zvířat.

Budeme vzpomínat, Karle!

I.Vydra

programy státní podpory podnikání ...

Projekty pro program SAPARD

● Dnem 1. ledna 2000 zahájil program SAPARD svoji činnost a přiblížil se termínu, ke kterému je možné předkládat projekty pro přiznání finanční podpory z tohoto programu.

Každý z případných projektů by měl obsahovat následující údaje:

- zdůvodnění, proč žadatel projekt předkládá, vč. charakteristiky a kvalifikačních předpokladů žadatele,
- celkový záměr, čeho chce žadatel dosáhnout, co chce zlepšit, očekávaný společenský efekt, vč. analýzy charakterizující stávající problémy a potřeby,
- umístění projektu,
- vazba na opatření programu SAPARD a sounáležitost s prioritami uvedenými v Plánu rozvoje venkova a případně i s regionálními a místními strategiemi,
- rozsah a jednotlivé etapy projektu z hlediska časového a finančního,
- finanční plán a navrhovaný způsob financování, vč. analýzy nákladů, zdrojů financování a spolufinancování formou finanční tabulky,
- dosavadní pomoc ze zdrojů EU,
- stanovení krátkodobých a střednědobých cílů a očekávané přínosy, vč. přesného způsobu jejich vyhodnocení, zvýšení výdělků, zlepšení životního prostředí, apod.
- počet pracovních míst před zahájením projektu a po jeho dokončení,
- rizika realizace projektu a opatření k zajištění účelnosti investice,
- začlenění programu do celkového rámce, propojení a vazba na další projekty,
- závazek zahájit a dokončit projekt ve stanoveném termínu.

Připravena je metodika ke zpracování projektu, která je k dostání na územním odboru Ministerstva zemědělství ČR v Liberci, U Nisy 6a, Liberec 3. Zároveň budou k dispozici i poradci, kteří Vám se zpracováním projektu pomohou (viz. Chrastavské listy 12/1999 str. 17).

Nyní ještě několik informací o vlastním podávání projektů. Žadatel, ať zemědělec nebo jiný podnikatel si na ÚO MZe ČR v Liberci nebo v Jablonci nad Nisou vyzvedne příslušný formulář, který vyplní a spolu s projektantem a všemi povinnými a potřebnými přílohami odevzdá rovněž na územním odboru Ministerstva zemědělství ČR. Zde bude zkontrolována formální úplnost žádosti, projektu a všech příloh. Bude zaregistrován a předkladatel obdrží potvrzení o jeho odevzdání s datem a hodinou přijetí. Pokud bude něco chybět, bude projekt do sedmi pracovních dnů vrácen k doplnění. Vyhodnocení a schválení či neschválení projektu bude v kompetenci Regionální výběrové komise na úrovni NUTS II, tj. v našem případě region Severovýchodní Čechy. Schválené projekty budou předány platební agentuře k profinancování. Zamítnuté se vrátí na ÚO MZe ČR k archivaci. Informace o výsledku bude žadatelům rovněž předávat územní odbor MZe ČR.

Termín podávání projektů pro rok 2000 není ještě pevně určen, ale předběžně je uváděn březen 2000 (bude upřesněno). Pro další roky to bude říjen roku předcházejícího. Další informace vám podají poradci - konzultanti a územní odbor MZe ČR v Liberci - Ing. Petr Šourek - tel.: 048/ 510 44 81.

- red -

Vyhlášení programů podpory malého a středního podnikání na rok 2000

(Hospodářské noviny - dokument, 30.12.1999)

- Vláda ČR schválila dne 22.12.1999 usnesením č. 1352 programy podpory malého a středního podnikání na rok 2000.

Programy jsou rozděleny na tři skupiny:

- společný program pro území celé České republiky - ZÁRUKA,

- plošné programy pro území celé České republiky - KREDIT, TRH, SPECIAL, KAPITÁL, POJÍZDNÁ PRODEJNA, KOOPE-RACE, PODPORA EXPORTU, PORADENSTVÍ, MALÉ PŮJČKY a DESIGN,

- regionální programy pro území vybraných regionů - REGION, VESNICE, REGENERACE, PREFERENCE, PROVOZ a HRANICE.

Organizační pokyny

Příjem žádostí o podporu v rámci schválených programů ZÁRUKA, KAPITÁL, KREDIT a PREFERENCE byl zahájen Českomoravskou záruční a rozvojovou bankou, a.s., od 3. ledna 2000.

Příjem žádostí do programů TRH, SPECIAL, POJÍZDNÁ PRODEJNA, KOOPE-RACE, REGION, VESNICE, PROVOZ,

REGENERACE a REKONSTRUKCE bude zahájen od 1. února 2000.

V programu HRANICE bude příjem žádostí zahájen podle pokynů zadavatele programů.

Příjem žádostí do programů PODPORA EXPORTU agenturou Czech Trade, do programu DESIGN Design centrem ČR a do programu MALÉ PŮJČKY a PORADENSTVÍ Agenturou pro rozvoj podnikání byly zahájeny dne 3. ledna 2000.

Žádosti o podporu se předkládají na příslušných formulářích. U programů realizovaných Českomoravskou záruční a rozvojovou bankou, a.s., lze vyžádat formuláře ve všech pobočkách této banky, u ostatních dále uvedených peněžních ústavů, na okresních hospodářských komorách a na Internetu, domovské stránce ČMZRB (<http://www.cmzrb.cz>) budou formuláře k dispozici v průběhu února 2000.

Další informace k jednotlivým programům a podmínkám k žádosti o podporu se dočtete ve vydání Hospodářských novin z 30. prosince 1999 (k dispozici na sekretariátu MěÚ Chrastava).

Další informace získáte též na pobočkách Českomoravské záruční a rozvojové banky, a.s.

Nejbližší pobočky jsou:

PRAHA - Jeruzalémská 4,
110 00 Praha 1

tel.: 02/ 242 30 734

fax: 02/ 260 621,

HRADEC KRÁLOVÉ
Eliščino nábřeží 777

Hradec Králové

tel.: 049/ 618 505

fax: 049/ 616 816.

(vy)

Chrastavské vánoční trhy '99

Ještě jedním záběrem se vracíme k prosincovým vánočním trhům na chrastavském náměstí. Záběr zachycuje čilý ruch během trhů.

K navození vánoční atmosféry zhotovila školní mládež krásné obrázky kaprů a dalších vánočních motivů, které byly rozvěšeny na stromech v okolí kašny a morového sloupu.

Foto: I.Vydra

PO ROCE ZASE DAŇ Z NEMOVITOSTÍ

● Finanční úřad v Liberci upozorňuje daňové poplatníky daní z nemovitostí, že **veškeré změny** týkající se této daně musí být předloženy FÚ v Liberci **nejpozději do konce ledna 2000**.

Samotná platba daně do výše 1000,-Kč má splatnost 31.5.2000 nad 1000,-Kč dle příslušného zákona.

Tiskopisy pro přiznání daně nemovitostí jsou k dostání i na hospodářsko-finančním odboru MěÚ Chrastava.

- kr -

CHRASTAVSKÁ HISTORICKÁ VÝROČÍ ROKU 2000

450 let

Z roku 1550 pochází písemná zmínka o prvním chrastavském učiteli. Jeho polatinštěné jméno znělo Paulus Gaessener. Byl evangelického vyznání a později působil jako farář ve Vítkově.

440 let

Na jedné z listin datovaných rokem 1560 je uveden nejstarší záznam o počtu domů v Chrastavě. Kolik jich tehdy bylo? Pouhých 112.

410 let

V roce 1590 postihla město epidemie moru. Vyžádala si 160 obětí.

380 let

Grabštejnská vrchnost udělila výčepní právo hostinci přímo v budově radnice (v přízemí).

320 let

Opět vypukla zhoubná epidemie moru ve městě i celém okolí. Proti této obávané nemoci neexistoval žádný spolehlivý lék.

210 let

Damián Schroff se narodil roku 1790. Byl prvním známým chrastavským lékařem, a to až do roku 1830. Neměl odborné lékařské vzdělání, i když byl svými pacienty považován za "zázračného léčitele". Zato jeho syn Karl Damián Schroff byl v medicíně odborníkem. Působil jako profesor na lékařské fakultě ve Vídni, od roku 1850 byl dokonce rektorem vídeňské univerzity. Byl zakladatelem vídeňského farmakologického ústavu.

200 let

V roce 1800 se narodil se malíř Josef Führich. Na počest tohoto výročí se bude v městském muzeu konat v měsíci únoru a březnu zajímavá výstava o jeho životě a díle!

185 let

V Chrastavě byla v roce 1815 postavena první továrna. Byla to tkalcovna firmy Krause, později byla majetkem firmy Pollack. Stála na místě garáží pod městským parkem ve Vítkovské ulici. V roce 1930, v období hospodářské krize, byla zbourána a stroje byly převezeny kamsi do Maďarska.

160 let

V roce 1840 byla zahájena stavba silnice z Liberce do Žitavy, která vedla přes naše město. Dokončena byla v roce 1845.

150 let

V Praze zemřel nejstarší z deseti chrastavských malířů, a to Josef Quaisser. Stal se dvorním malířem šlechtického rodu Clam-Gallasů.

HERALDIKA - pokračování

Vážení čtenáři, v listopadovém čísle Bulletinu jsme se seznámili s rodovou heraldikou.

V erbovních listech bylo užívání erbu přesně stanoveno, např. v bitvách, v honbách, na praporcích, korouhvích, pečetích, vratech, dveřích, kobercích, polštářích, poduškách, prstenech apod. Erbovní listy také zakazovaly překážet novému nositeli erbu v jeho užívání nebo ho neprávem užívat a pro tento případ byla stanovena výše pokuty.

Erb se mohl získat několika způsoby. Jedním z nich bylo tzv. erbovní strýcovství. Hrozilo-li některé rodině vymření, mohla se sloučit s jinou a ta pak přijala i původní erb a přidala ho ke svému. Můžeme uvést i známý příklad z našeho nejbližšího okolí. Když v roce 1757 zemřel poslední mužský potomek rodu Gallasů, byl majetek převeden na jeho synovce Clama. Zde byla ovšem podmínka zachování erbu Gallasů i jejich rodového jména. Spojením vznikl nový rod - Clam-Gallasové.

Do šlechtického stavu mohl být povýšen také jedinec, který obdržel rytířský řád. Např. nejvyšší rakouské vojenské vyznamenání - Řád Marie Terezie - poskytoval právo, aby vyznamenaný požádal o povýšení do stavu svobodných pánů. Podobně i Řád sv. Štěpána nebo Řád Leopoldův. Šlechtictví se s obdržením řádu nespojovalo automaticky. Ten, kdo řád obdržel, měl právo o povýšení do šlechtického stavu požádat a bylo mu pak vždy vyhověno.

Od počátku bylo užívání erbů věcí cti, erb byl děděn z otce na syna. Stávalo se však, že potomek byl slavnější než předek a chtěl mít své zásluhy zachyceny na štítě. Zpočátku si své znaky mohli upravovat sami, ale později měl právo úpravy jen panovník, a to prostřednictvím zvláštních hodnostářů (heroldů) v dvorské kanceláři. Tak dochází k tzv. polepšování. Někdy také mluvíme o rozmnožení či rozhojnění erbu. K polepšení může dojít např. změnou tinktury v erbu, změnou točenice v korunu, rozhojněním erbu o nová znamení, pole, přílby či klenoty, např. přidáním celého či části orla, přidáním císařské koruny apod. Polepšovalo se také přidáním iniciál panovníka.

Některým rodinám byl erb polepšen, ale jejich příslušníci zůstali věrni erbu starému. V případě, že některá erbovní rodina vymřela, připadl majetek, jméno predikát i erb panovníkovi. Hovoříme o tzv. odúmrti. Král potom mohl udělit stejný znak někomu jinému.

Uvedme si několik příkladů polepšení znaku. Schwarzenbergové dostali jako polepšení černého havrana, který klove useknutou hlavu Turka. Připomíná to vítězství Adolfa Schwarzenberga nad Turky v r. 1598.

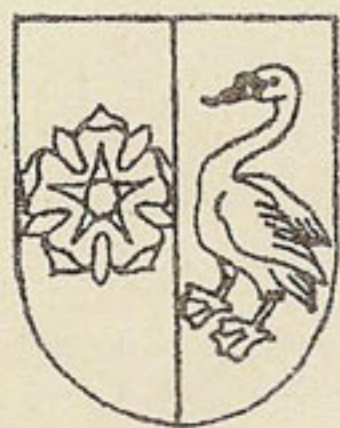
Jiřímu ze Švamberka jako dědici po Rožmbercích byla přidána k erbu rožmberská růže. Rovněž Vilém Slavata z Chlumu, který měl za manželku poslední z rodu pánů z Hradce, přijal do svého erbu i erb pánů z Hradce.

Rovněž Clariové spojili své jméno a erb s Aldringeny.

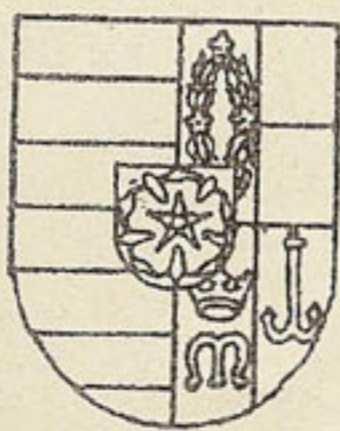
Podobně i Clamové spojili svůj rod i jméno s Martinici.

Zvláštním odkazem zajistili např. Jeníškové z Újezdu všem budoucím držitelům zámku Březnice právo užívat jejich jméno i erb.

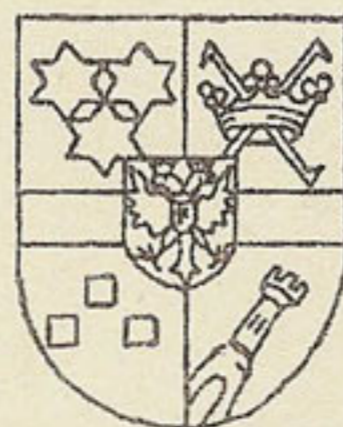
Příště si povíme o užívání šlechtických titulů.

Jan Jiří ze Švamberka

Vilém Slavata z Chlumu
a z Košumberka

Jeroným
z Clary-Aldringenu

Hrabě z Kolowrat,
svobodný pán
z Újezda na Březnici

Podle historických pramenů zpracovala Mgr. Jaroslava Špaková

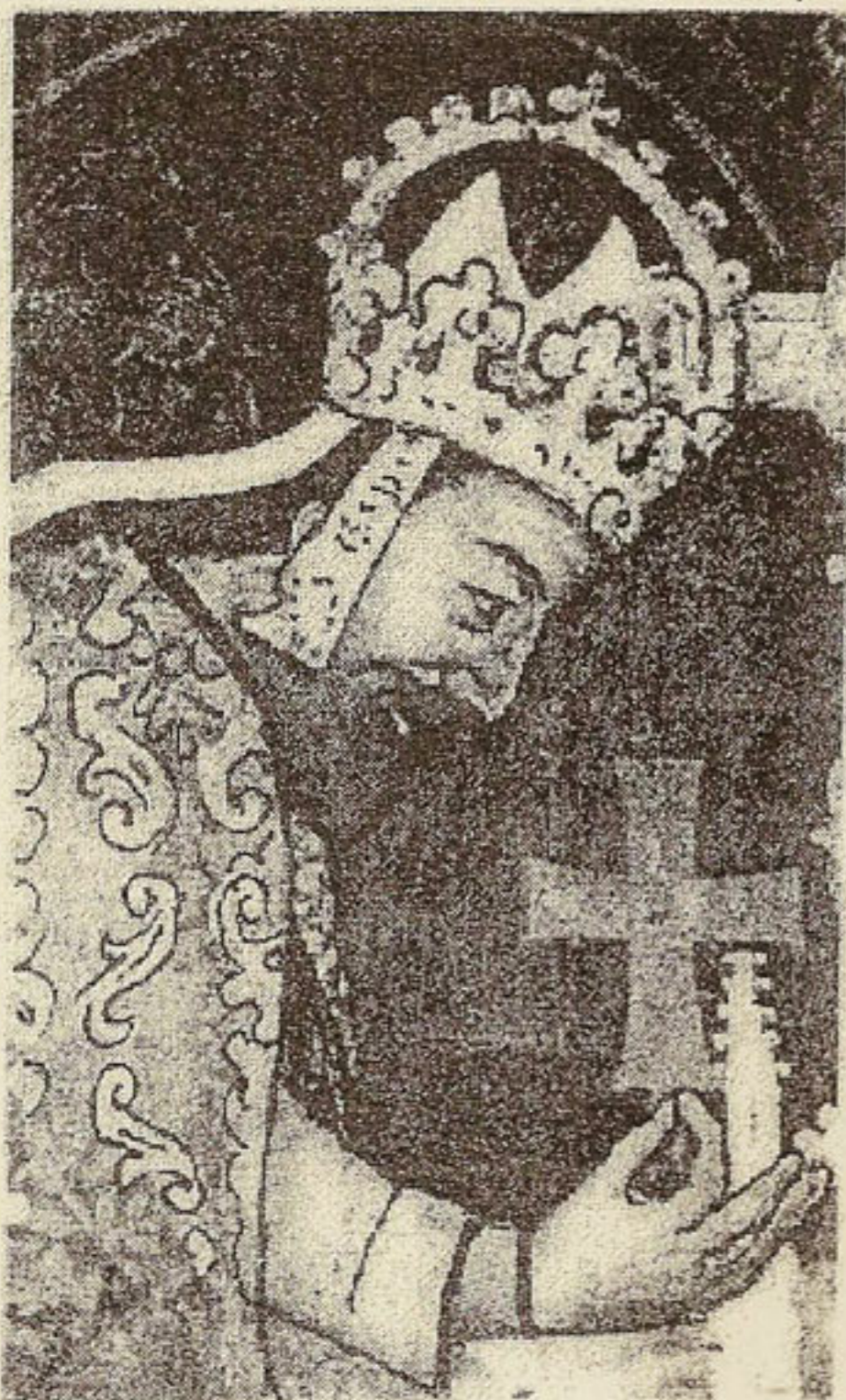
KAREL IV. A NÁŠ KRAJ

Všichni, kteří se zabývají historií regionu a nebo alespoň čtou bulletiny, vědí, že nad Bílým Kostelem stával kdysi hrad Roimund. Povolení k jeho výstavbě na svém panství dostal Jan z Donína v roce 1342-43 od tehdejšího markraběte Karla IV.

Jan dal pak s ohledem na Karlovo francouzské vychování hradu jméno Roimont (=královská hora). Také nevelký hrádek u Žitavy - Karlsfried, Hrádek u Hluboké nad Vltavou, Radyně a samozřejmě Karlštejn nesou panovníkovo jméno.

Dne 29. listopadu 2000 uplyne 622 let od smrti Karla IV. Zemřel v roce 1378 v pondělí v podvečer sv. Ondřeje ve své komnatě na Pražském hradě.

Největší evropský panovník pozdního středověku, Karel IV., král český a císař římský, si jistě zaslouží, abychom se s jeho osobou seznámili blíže. Narodil se v Praze 14.5.1316 jako syn českého krále Jana Lucemburského a Elišky Přemyslovny. Na přání své matky byl pokřtěn jménem přemyslovských knížat Václav. Ve Francii, kde byl vychováván na královském dvoře, přijal při biřmování jméno Karel. Z mládí se nám žádný jeho portrét nedochoval. Jeho přesnou podobu známe až z pozdější doby. Byl to muž vysoký, silné kostry, jejíž formování bylo ovlivněno záměrným cvičením. Od mládí byl neobyčejně houževnatý, bystrý a odvážný. Nejen poslední

vlastnost, ale také statečnost a vojenské schopnosti prokazoval již jako patnáctiletý chlapec v bojích v Itálii, kam ho poslal otec. Ruku v ruce s těmito vlastnostmi kráčí i nebojácnost. V pozdějším věku totiž neváhal zakročit proti zvlí pánů nejen autoritou zákona, ale v případě nutnosti i silou zbraní. Oplýval i mimořádnou inteligencí, touhou po poznání a přirozeným nadáním, neboť navštěvoval přednášky na pařížském vysokém učení - Sorbonně. Věnoval se studiu svobodných umění, setkal se s mnoha osobnostmi své doby. Zkušenosti, získané v těchto letech, mimořádně ovlivnily Karlovu budoucí dráhu. Pozoruhodné rovněž je (a nejen na tehdejší dobu), že ovládal slovem i písmem pět jazyků: francouzsky, latinsky, německy, italsky a česky. Projevoval určitě velkou píli, když se musel znovu po dlouhodobém pobytu v cizině češtinu od základů učit. Dokladem jeho touhy po vzdělání je založení po něm pojmenované pražské univerzity (1348). Jeho zbožnost nabírala konkrétních rozměrů při sbírání relikvií, zakládání klášterů, ale i v osamocených modlitbách na hradě Karlštejně, který

založil - jak známo - k ochraně českých korunovačních klenotů. Oplýval i notnou dávkou příkladné náboženské tolerance. Přestože byl v mládí veselý, lehkovážný, v pozdější době můžeme u něho vystopovat určitou bigotnost, až smutnou vážnost stárnoucího císaře.

Karel IV. byl čtyřikrát ženat. Všechny své manželky měl rád, i když pravděpodobně nejvíce první ženu Blanku z Valois, se kterou vyrůstal na francouzském dvoře a s níž byl v sedmi letech zasnouben. Jako otec zbožňoval své děti, zvláště pak mužské dědice, snad právě proto, že na ně musel tak dlouho čekat. Až v manželství se třetí ženou Annou Svídnickou se dočkal vytouženého syna, přirozeně pojmenovaného Václav. Do dějin vlády nastoupil pod jménem Václav IV.

Osobnost Karla IV. se v posledních letech těší stále velkému badatelskému zájmu. Téma "karlovské" však zdaleka není vyčerpáno. O jeho životě vyšla a stále vychází řada publikací.

A pokud byste již nyní plánovali v nejbližší době výlet za hranice, v nedalekém Ojvíně je muzeum Karla IV. Mezi exponáty jsou mapy království, sochy, historické předměty a dokumenty.

Zpracovala Jaroslava Špaková

PODĚKOVÁNÍ SPHMCH

Společnost přátel historie města Chrastavy děkuje touto cestou panu **Karlu Šoltovi**, který během minulého roku ochotně zajišťoval dopravu svým autobusem na představení do libereckého divadla F.X.Šaldy či při dětských zájezdech v akci "Země česká - domov můj". Náš dík patří samozřejmě také řidičům p. Slivoňovi, Šoltovi st. a J. Lejskovi za ochotu a bezpečnou jízdu.

SOUTĚŽ ! SOUTĚŽ ! SOUTĚŽ !

V minulém čísle Bulletinu jsme žádali čtenáře Chrastavského kalendáře 2000, aby našli chybu v textu na str. 63. A jak zněla správná odpověď? Kaple na Grabštejně je zasvěcena **sv. Barboře**, a ne sv. Kateřině, jak bylo v knize mylně uvedeno.

VZPOMÍNKA NA JIŘÍHO MEHLA

24. ledna 1589 zemřel v Rumburku slezský šlechtic, doktor Jiří Mehl ze Střelic. Proč si připomínáme právě jeho úmrtí? V roce 1562 koupil od Donínů celé grabštejnské panství. Zastával u císařského dvora v Praze vysokou funkci, byl to schopný a podnikavý muž. Zároveň však při prosazování svých zájmů byl vůči poddaným velmi tvrdý. Stavebně se jeho vláda projevila na Grabštejně, který dal přestavět v renesančním slohu na zámek. Našemu městu udělil právo městského znaku, právo hrdelní a právo tržní. Velmi se věnoval také těžbě rud v okolí. Nakonec byl však donucen pro dluhy panství Grabštejn prodat (1586) a koupil si panství Tolštejnské. Z něho se však dlouho netěšil, neboť 24.1.1589 umírá.

Byl pohřben v Rumburku v kostele, ale jeho náhrobek se nezachoval. Byl zničen za třicetileté války.

Jaroslava Špaková

STŘÍPKY Z HISTORIE MĚSTA

● Snad každý ze čtenářů ví, že se v okolí Chrastavy několik staletí dolovaly rudy. Jaké? Byl to galenit, sfalerit, chalkopyrit, cerussit, stříbrnosný kyz, hematit a limonit. Stříbro se tavilo v huti v Bílém Kostele a odváželo se do Kutné Hory, ale také do mincoven v Žitavě a Zhořelci.

● Celá desetiletí trvaly nepokoje poddaných za vlády Jiřího Mehla ze Střelic. Již v roce 1556 povstali sedláci ve Václavicích, kteří byli nespokojeni s výší robotních povinností. O vánocích roku 1556 svrhli ve Václavicích rychtáře a zvolili si nového.

V Jitřavě odmítali platit vrchnosti poplatky. Jan Merten z Václavic a Pankrác Blase z Bílého Kostela byli roku 1573 předvedeni dokonce k císaři a ve Vídni uvězněni.

Krátké zprávy

PODĚKOVÁNÍ

• V nedaleké obci Žibřídice se po dlouhé době hrálo divadlo. Pořadatelé a obecní úřad v Křižanech připravili nový kulturní sál a čekali, zda přijdou diváci.

Nakonec se v sále sešlo 40 hostů, hlavně dětí. Pohádka "O myšce Elišce" byla pro děti zábavou i poučením. Bylo teploučko a pohoda - vánoční čas, kolem snůh. Poděkování za tuto úžasnou práci patří Jednotě bratrské z Chrastavy. Byl to dárek nad jiné hodnotný a určitě nebyl poslední.

M. Těšina

obecní zastupitelstvo Křižany

CYKLOTURISTIKA

• Příjemná zpráva čekala začátkem prosince na pana starostu z Chotyné. Právě on byl totiž autorem projektu řady obcí podél Nisy na nové vyznačení cyklotrasy. Projekt v rámci POV (programu obnovy venkova) získal dotaci a okamžitě se začalo s výrobou nových směrovek.

Firma Viaflex ze Smržovky tabulky také osadí, a tak bude trvale vyznačena celá cesta od Hrádku nad Nisou přes Bílý Kostel, Chrastavu, Machnín až do Liberce. Nové silniční tabulky jsou takto používány poprvé jak v okrese, tak v celém regionu. Je to hezký dárek do nového roku a budou následovat další!

M. Těšina - KČT Liberec

Vážená redakce, nastává významný jubilejní rok 2000. Přejeme celé vaší redakci pevně zdraví, štěstí, mír a hlavně hodně úspěchů ve vaší prospěšné práci pro naše město, které je vždy večer krásně ozdobeno naším osvětleným kostelíčkem. Chrastavské listy jsou oblíbené a vždy přinesou čerstvé zprávy o dění v našem městě.

Zároveň přejeme všechno nejlepší všem, kteří se podíleli na Chrastavském kalendáři 2000. Je to zajímavé čtení, které si jistě v budoucnu přečtou i příští generace.

Marie Žďárská - DPS

... ze spolkové činnosti

Z činnosti SPHMCH v roce 1999

Vážení přátelé, SPHMCH vstupuje v tomto roce do desátého roku svého působení. A jako na začátku každého nového roku člověk bilancuje své skutky v roce uplynulém, dovoluji mi, abych na tomto místě shrnula naše aktivity za rok 1999.

Činnost naší Společnosti je pestrá a mnohostranná a byla zaměřena nejen pro členy, ale i pro širokou veřejnost. Každý měsíc jsme po celý rok pořádali po jednom zájezdu do libereckého divadla. Tyto zájezdy měly mezi veřejností velký ohlas a s naplněním autobusu nebyl problém. Rovněž čtyři zábavy pro starší generaci, pořádané v M-klubu, byly úspěšné. V únoru a v březnu probíhal celkem 5 x v muzeu zeměpisný pořad VIDEOGLOBUS, kde jsme měli možnost seznámit se se zajímavými místy, např. Krétou, Novým Zélandem, Čínou či výstupem na Mount Everest.

Společně s Městským úřadem v Chrastavě byl uspořádán večer s německou básničkou Christou Schmittovou. Seznámili jsme se také s archeologií našeho regionu na přednášce P. Brestovanského, archeologa Severočeského muzea v Liberci. Podobně, jako loni, i letos jsme se vydali dvakrát za hranice. Poprvé to byl zájezd do Drážďan (červen 1999), podruhé do polské Wroclavi (září 1999).

Rovněž květnový zájezd do Českého středohoří, spojený s návštěvou Házmburka, Třebenic, Budyně, Doksan, Libochovic a Řípu, byl úspěšný.

Ve své činnosti jsme nezapomínali ani na školní mládež. Pro menší děti byl uspořádán dvakrát pořad nazvaný "Odpoledne s kouzelníkem", pro starší mládež soutěž ve znalostech historie Chrastavy "Minulost stále živá". Před

Vánoce se děti opět sešly v muzeu při pořadu "Děti dětem", na který si připravily vlastní program.

Velice významným počinem byla jistě aktivita Společnosti - cyklus zájezdů pro děti - nazvaný "Země česká - domov můj." Navštívili jsme Divadlo Spejbla a Hurvínka v Praze, Safari ve Dvoře Králové a zámek Kuks, Hřensko, Jičín a výstavu hraček v Praze.

Ani o prázdninách se nezapomnělo. Vždy jednou za týden během prázdnin byl vypraven autobus za poznáním blízkých i vzdálenějších míst. Účastníci si prohlédli např. Český Dub, Zákupy, Českou Lípou, zámek v Mělníce, Kokořín, Sloup, Kamenický Šenov a sklárny v Novém Boru, Sedmihorky, Trosky, Hrubou Skálu, Muzeum kosmonautiky a Muzeum dopravy v Praze.

Jako v předchozích letech i letos pokračovala SPHMCH ve své činnosti badatelské a některé výsledky byly zveřejňovány v Bulletinu, jehož 67. číslo vyšlo v prosinci 1999. To nejlepší jsem si však nechala nakonec. SPHMCH ve spolupráci s MěÚ vydala publikaci "Chrastavský kalendář 2000". Čtenáři v něm najdou články z dávných i nedávných dob, pranostiky na každý měsíc a spoustu černobílých i barevných fotografií.

Na závěr mi dovoluji, abych poděkovala zástupcům městského úřadu v čele s panem Mgr. Petrem Medřickým za podporu, kterou nám přímo, nebo prostřednictvím muzea, poskytuje. Dík si též zaslouží všichni členové SPHMCH, kteří se zúčastňovali nebo pomáhali organizovat naše akce. Chtěla bych jim popřát do následujícího roku hodně zdraví, spokojenosti a štěstí v osobním i pracovním životě.

Mgr. Jaroslava Špaková
předsedkyně SPHMCH

CHRASTAVSKÝ KALENDÁŘ 2000

kratochvilné čtení z časů dávno i nedávno minulých

Za cenu 99,- Kč k dostání na pultech prodeje novin a knih,
ale také v městském muzeu a informačním centru!

zajímavosti ...

Co v Chrastavském kalendáři 2000 nebylo?

- V tuto dobu, kdy čtete tyto řádky, strávilo několik stovek chrastavských občanů příjemné chvíle nad stránkami Chrastavského kalendáře 2000. Někdo byl spokojen zcela, někdo pouze částečně, obzvláště kritičtí jednotlivci knihu odložili nedočtenou... Všem se zkrátka nedá vyhovět, to je stará známá pravda.

Co v kalendáři chybělo? Nebýt finančního omezení, mohl být v této chrastavské "specialitě" např. zajímavý příběh našeho montéra, který se málem ztratil až v dalekém Mongolsku, mohlo tam být mnoho příspěvků o tom, jak naši spoluobčané využívají dnešní možnosti volně cestovat, mohla tam být i (dnes téměř neuvěřitelná) vzpomínka z voleb v minulém období, kdy účast voličů nižší než 99% byla podezřelá a politicky neúspěšná a způsobovala členům volebních komisí až komické starosti. Snad by se našlo i místo pro vyprávění starousedlíků o tom, jak to vypadalo v našem městě během druhé světové války. Nesporně zajímavé by byly i vzpomínky na sokolské i skautské hnutí v Chrastavě v prvních poválečných letech. Bylo by samozřejmě možné ve výčtu pokračovat.

Na 160 stránek textu se nevešly ani chrastavské pověsti, avšak tento nedostatek byl odstraněn tím, že městské muzeum vydalo před časem brožurky určené především dětem základních škol. Mohlo tam být i několik záznamů z tzv. Smolné knihy, avšak čtenáři se s nimi již několikrát setkali na stránkách starších čísel BULLETINU.

Chrastavský kalendář 2000 byl vydán nákladem 2000 výtisků a nelze očekávat, že by v nejbližších letech vyšel znovu a s jiným obsahem.

A jaký byl ohlas mezi jeho čtenáři? Uvádíme alespoň několik názorů.

anketa - anketa - anketa - anketa

B.V., dílenský mistr: Kalendář je velmi pěkný, dobře se čte. Za tu cenu je tam mnoho nápadů a zajímavých článků.

Š.M., učitelka: Kalendář jsem si ještě nekoupila, ale slyšela jsem o něm jen to nejlepší. Určitě si ho co nejdříve koupím.

A. a A.M., manželé v důchodu, Liberec: Kalendář se nám velice líbí. Je tam mnoho zajímavého a poučného. Všem, komu jsme ho ukazovali, se rovněž líbil. Škoda, že nemůže být příští rok vydaný opět.

Š.Z., student: Je to standart pro netradiční kalendář. Kladně hodnotím obsahově bohaté zpracování.

E.T., profesorka, Liberec: Kalendář je velice pěkný. Mohl být o něco lacinější.

C.I., t.č. na mateřské dovolené: Kalendář se mi velmi líbil. Některé věci jsou psány velmi vtipně, zasmála jsem se. Kalendář jsem si půjčila od rodičů, ale určitě si ho koupím.

H.I., učitelka: Kalendář je velmi pěkný, dobře se čte. Škoda, že tam není ještě více barevných fotografií.

Anketu zpracovala Jaroslava Špaková

minigalerie - městské muzeum

POHLEDY DO MINULOSTI

dobové fotografie a dokumenty se vztahem k Chrastavě
leden 2000

NÁŠ rozhovor

Tato nová rubrika bude pravidelně přinášet rozhovory s lidmi, kteří pracují v různých oblastech podnikání, mají zajímavé hobby nebo provozují jinou zajímavou činnost. Redakce uvítá i podněty či tipy od čtenářů. Uvítáme i spolupracovníky (třeba i z řad školní mládeže), kteří by mohli zajímavý rozhovor pro Chrastavské listy zpracovat. Ozvěte se redaktorovi Chrastavských listů Ivanu Vydrovi na telefonní číslo 282 0945 nebo 0603/260 778.

Chrastavská cestovka, která myslí na spokojenost zákazníka

Po roce 1989 byly prostřihány faktické i pomyslné ploty volnému cestování prakticky do celého světa, ale hlavně po celé Evropě. To, co dříve možné nebylo, je nyní již samozřejmostí, a velká část národa si stav před rokem 1989 už jen stěží představí.

Na nákupy do SRN někteří z nás jezdí každý týden, zimní dovolené v Itálii, Francii či v Rakousku, okusilo již mnoho z nás. Někteří jezdí do zahraničí na vlastní pěst, většina však využívá k zajištění zahraniční dovolené služeb cestovních kanceláří. I Chrastava má svoji cestovku v podobě CK LAURA tour. Jejího majitele pana Pavla Hudce jsem navštívil ve stejnojmenném denním baru, abych mu položil několik otázek, které by nejen osvětlily čtenářům systém fungování cestovních kanceláří, ale aby nám dal několik dobrých tipů pro letošní dovolenou.

Proč provozujete zrovna cestovní kancelář?

- Rád cestuji a právě cestování mne dovedlo k tomu, abych svým

spoluobčanům zprostředkoval možnost zakoupení poznávacích i pobytových zájezdů zde v Chrastavě. Chrastaváci už nemusí za všemi službami do Liberce.

Jak vlastně Vaše cestovka funguje. Někdo si může myslet, že ceny v Chrastavě jsou vyšší, než když si týž zájezd zakoupí, libereckých CK?

- Cestovní kancelář LAURA tour v současné době zastupuje kolem 25 cestovních kanceláří (10 libereckých CK). Představy lidí o provozu prodejních míst cestovních kanceláří jsou opravdu liché. Každá cestovka má svůj katalog a prodejní ceny. Podle tohoto katalogu a ceníku se prodává za stejnou cenu v Liberci, v Mladé Boleslavi, v Praze, v Novém Boru i v Chrastavě. Takže koupí-li si zákazník vybraný zájezd v Chrastavě nebo v Liberci, budou mu poskytnuty stejně kvalitní služby za stejnou cenu bez jakýchkoli přírážek. To se týče i různých slev sezónních i mimo-sezónních, tzv. "last minute" atd. LAURA tour za vás vyřídí i všechny formality a záležitosti, včetně cestovního pojištění.

Z těch nejznámějších CK nezastupujeme jen CK Fischer a Čedok, které mají svoje zastoupení v Liberci.

Co můžete zákazníkům nabídnout naopak navíc?

- Rád jim poradím a doporučím místa, která jsem osobně při svých cestách navštívil a která mne nadchla. Určitě to jsou některá méně frekventovaná letoviska v Chorvatsku, v Řecku, ale i jinde. Zákazník může shlédnout videokazety z některých míst zájezdů, dostane informace o vybavení, o stravování i o lidech tam žijících.

- Naše CK se specializuje především na Chorvatsko, kde se dá za slušnou cenu zajistit široký sortiment služeb se stravováním i bez, s dopravou autobusem i vlastní. A věřte: po válce v těchto oblastech není ani památky. Krásná příroda, čisté moře, mimo hlavní sezónu klid...

Kde Vás případní klienti najdou?

- Naše CK sídlí, jak jste již uvedl, v denním baru LAURA na chrastavském

náměstí 1. máje. Případní zájemci si můžou dohodnout i termín mimo provozní dobu a přijít na nezávislou návštěvu CK, kde jim nabídneme široký výběr zájezdů.

Ty nádherné fotografie v interiéru baru jsou z katalogů?

- Ne, tato minigalerie vznikla z mých fotografií, které jsem pořídil na svých cestách po Evropě. To čisté moře, romantické stavby a zákoutí, příroda, vodopády - to vše tam opravdu je a je to krásné!

Co vlastní zájezdy?

- Předloni jsme uspořádali velice úspěšný zájezd do Vídně a na jižní Moravu. Loni jsme měli v plánu podobný zájezd do Budapešti, bohužel pro malý zájem jsme jej museli zrušit.

V podstatě se dá říci, že jsme schopni zorganizovat a zajistit zájezd pro určitou skupinu lidí kamkoliv v Evropě a pochopitelně i u nás. Stačí se jen zeptat!

Ted' jsme narazili nepřímo i na Českou republiku. Jak je to s tuzemskými pobyty?

- Pochopitelně naše CK zajišťuje i velký výběr zimních i letních pobytových zájezdů po celé České republice a Slovenské republice. Doporučíme a zajistíme třeba jen ubytování.

Jak je to s odjezdy na vybrané zájezdy?

RESTAURACE

LIDOVÝ DŮM

HOTOVÁ A MINUTKOVÁ JÍDLA

za lidové ceny

●

Kuřácká a nekuřácká jídelna

●

Letní posezení pod slunečníky

●

Jídla Vám připravují majitelé restaurace
manželé Osčatkovi

- Většina autobusových a autokarových zájezdů má odjezd z Liberce. V případě většího počtu klientů je možné zajistit odjezd z Chrastavy. Letecké zájezdy mají pochopitelně odlet z Prahy.

Na závěr. Jaký byste nám dal tip na letošní dovolenou, co byste čtenářům doporučil?

- Letošní dovolená 2000 přinese jistě popularitu spíše těch levnějších pobytových zájezdů. To však neznamená, že jsou to zájezdy na úkor kvality služeb. Osobně bych doporučil chorvatský ostrov Šolta, kde jsem několikrát byl. Tento malý romantický ostrov není přečpaný turisty, moře je krásné a vnitrozemí vás přenesení sto let zpět do vesniček s kamennými domy a srdečnými lidmi. Týdenní pobyt v plné sezóně s polopenzí stojí 6.500,-Kč. Pobyt v červnu a září jsou ještě levnější.

Za poznání stojí i Řecko. Týden v oblasti Parga přijde zájemce s dopravou a ubytováním na 7.400,-Kč. A také stále populárnější Španělsko v Costa Doradě se dá koupit v sezóně s plnou penzí a dopravou kolem osmi tisíc na 7 dní.

Co byste vzkázal našim čtenářům?

- Chtěl bych jim hlavně říci, že za dva roky provozování CK máme hodně spokojených zákazníků (jen v roce 1999 - 70 klientů), stížnost nebo případ, kdy zákazník přišel kvůli krachujícímu CK o své peníze žádný. Je to i tím, že většina CK, s kterými spolupracuji, je členem ASČCK, který dává záruky v takovýchto případech.

Chtěl bych občany srdečně pozvat k nám do CK v denním baru LAURA a vzkázat jim, že se budeme snažit pro ně zajistit ty nejlepší služby a hlavně za stejné ceny jako jinde!

Přeji Vám úspěšný rok 2000 a věřím, že se na stránkách Chrastavských listech se čtenáři setkáte třeba v reportáži o vašich cestovatelských zážitcích, popř. jako loni na některé výstavě fotografií v minigalerii městského muzea.

I. Vydra
Chrastavské listy

LIŠKA

NÁTĚRY - TOVÁRNÍ KOMÍNY

Ceny dohodou. Telefon/základní: 048/ 5143919

- Opravy a demolice továrních komínů
- Nátěry zásobníků, konstrukcí, fasád, střešních krytin vč. eternitu
- Lakýrnické práce, vysokotlaké mytí
- Výškové práce horolezeckou technikou, práce s motorovou pilou

PROGRAM FONDU MALÝCH PROJEKTŮ PHARE

Ještě jednou se vrátíme k podpůrným programům. Tentokrát k Fondu malých projektů PHARE CBC.

Co to vlastně je Fond malých projektů (FMP) PHARE CBC?

- Jeden z mnoha subprogramů patřících do programu přeshraniční spolupráce PHARE. Je určen výhradně pro projekty, na kterých spolupracuje český předkladatel projektu se zahraničním partnerem (v euroregionu Nisa musí jít o německého partnera a polského partnera). Projekt musí mít jasný přeshraniční efekt, tedy přínos pro všechny tři partnery.

Kdo může žádat o dotaci z FMP?

- všechny neziskové místní a regionální organizace, které mají sídlo v pohraničním regionu Nisa a mají vlastní právní subjektivitu (za školy, které často právní subjektivitu nemají, může program podat obec)

- města a obce
- úřady na úrovni okresu
- organizace obcemi založené nebo jimi zřízené (knihovny, muzea, městské nemocnice)
- zájmová sdružení právnických osob (např. Euroregion)
- profesní asociace a komory (např. hospodářské, obchodní a agrární komory)
- nadace
- obecně prospěšné společnosti
- občanská sdružení
- tělovýchovné a turistické organizace
- školy všech stupňů
- další nevládní organizace.

O dotaci z FMP se nemohou ucházet organizace hospodařící za účelem zisku a politické strany.

Jaké jsou typické projekty FMP?

- Jde o projekty, které mají vždy neinvestiční charakter. Projekty mají napomáhat vzájemnému poznávání a sbližování lidí ze sousedících přihraničních regionů. Často jde o výměnné pobyty školních dětí za účelem zdokonalení znalostí cizího jazyka, sportovní utkání, turistické akce, výtvarné a hudební soutěže, výstavy, koncerty, odborné semináře, konference a sympozia, pracovní setkávání zastupitelstev obcí a měst, vydávání tiskových materiálů pro propagaci regionu a zvýšení turistického ruchu, odborné publikace, ekologické studie, akce na podporu rozvoje drobného podnikání, projekty zaměřené na tělesně i duševně handicapované lidi apod.

Jaká je výše poskytované dotace?

- Z FMP Phare lze uhradit maximálně 90% celkových nákladů projektu. Minimální výše dotace, o kterou lze žádat je 1000 EUR (cca 35.000,-Kč), maximální výše je pro euroregion Nisa stanovena na 50.000,-EUR (cca 1.750.000,-Kč). Žadatel musí počítat s tím, že uhradí minimálně 10% celkových nákladů svého projektu a uhradí rovněž administrativní poplatek (jen v případě přidělení dotace).

Kdo rozhoduje o přidělení dotace?

- O přidělení dotace rozhoduje Řídící výbor FMP v daném regionu. Řídící výbor je patnáctičlenný a je složen ze zástupců z celého regionu. Členové Řídícího výboru jsou zástupci orgánů státní správy a zájmových a profesních organizací.

Kde lze získat veškeré informace a formuláře k FMP?

- Informační, konzultantskou a kontrolní funkci plní Sekretariát FMP při Agentuře regionálního rozvoje na adrese:

U jezu 2, 460 01 Liberec 4 (výšková budova SVÚT a Agrobanky).

Kontaktní osoba: Mgr. Eva Hamplová, vedoucí Sekretariátu FMP, tel./fax: 048/ 52 26 282,

e-mail: eva.hamplova atlas.cz

Termíny dané pro 4. kolo tohoto programu:

Zahájení kola: 10.1.2000

Uzávěrka kola: pondělí 14.2.2000 do 12 hodin

Zasedání Řídícího výboru (výběr projektů): 25.2.2000.

Projekty mohou být realizovány od cca poloviny března do konce července 2000.

- red -

Chrastavu opustila Severočeská energetika, a.s.

Od 1.1.2000 opustila Chrastavu z organizačních důvodů další užitečná instituce. Ano, jedná se o středisko Severočeské energetiky, a.s.. Po Severočeské plynárenské společnosti se další instituce přesunula do Liberce, a tak občané Chrastavy budou muset jezdit v případě jednání s uvedenou energetickou organizací do Liberce.

Severočeská energetika, a.s. má svoje sídlo v Liberci v Tatranské ulici 9, telefon na spojevatelku je 048/ 527 51 11, hlášení poruch v pracovní době: tel.:048/ 510 30 30, po pracovní době 048/ 527 51 11.

- iv -

... sport

... kultura

M. CINIBULK POJEDE NA OLYMPIÁDU V SYDNEY

● Ve španělském městě La Coruña se konal kvalifikační turnaj handi-capovaných stolních tenistů. Českou republiku zde zastupovalo celkem 15 sportovců a rozhodovalo se zde, kdo postoupí na Paralympiádu v Sydney v roce 2000.

V kategorii mužů postoupil pouze chrastavský Miroslav Cini-bulk, který potvrdil svoji dobrou formu.

Blahopřejeme! - red -

Zveme Vás na VIDEOGLÓBUS

● V minulých dvou letech jsme uspořádali v městském muzeu cyklus zeměpisných besed, spojených s promítáním amatérských videofilmů a barevných diapozitivů.

Připomeňme si alespoň některá z témat: Maroko, Podkarpatská Rus, Turecko, Čína (čtyřikrát), Madeira, USA, Nový Zéland či Skotsko a Irsko. Vyvrcholením byl výstup na nejvyšší horu světa - Mount Everest. Dr. Nosek z Jablonce nad Nisou byl čtvrtým Čechem, který tento himalájský vrchol zdolal.

Letošní cyklus zahájíme **ve čtvrtek 20. ledna 2000 v 16 hodin**. Pozor na změnu termínu, neboť loni byly besedy vždy ve středu.

Co chceme tentokrát nabídnout zájemcům?

ACONGAGUA - nejvyšší hora Jižní Ameriky - dr. V. Nosek, INDIE - ZEMĚ NEZNÁMÁ - P. Plašil, DVA ROKY V ČÍNĚ - V. Kakrda, BYLA JSEM MEZI KURDY - M. Matušková, NEPÁL PLNÝ ZÁHAD - P. Polda.

Pro zájemce včas zveřejníme informační letáky. Připomínáme, že uvedené pořadí besed není závazné, pořadatelé musí přihlížet k časovým možnostem přednášejících. Symbolické vstupné na tyto besedy bude 10,- Kč.

PhDr. F. Vydra
Městské muzeum Chrastava

PROGRAM MĚSTSKÉHO KINA

Začátky představení: 17.30 a 19.30 hodin

Středa **12. INSPEKTOR GADGET**

Čtvrtek **13.** Matthew Broderick v dobrodružné komedii z produkce Walta Disneye.
Mládeži přístupno

Vstupné: 43,-Kč

Středa **19. MUMIE**

Čtvrtek **20.** V pouštním městě mrtvých dřímá hrůza.
Mládeži přístupno

Vstupné: 43,-Kč

Sobota **22. HVĚZDNÉ VÁLKY**

jen 17.30 h. Je občanská válka. Ozbrojené síly vesmírné Říše zla nemilosrdně potlačují jakýkoli odpor proti její všegalaktické vládě, vycházející z utajené základny povstalců.
Mládeži přístupno

Vstupné: 42,-Kč

Středa **26. ZAMILOVANÝ SHAKESPEARE**

Čtvrtek **27.** Komédie o tom, jak vznikla nejslavnější tragédie všech dob.
Mládeži přístupno

Vstupno: 43,-Kč

DĚTSKÉ PŘEDSTAVENÍ

Úterý **25. JAK PEJSEK VYČMUCHAL DAREBÁKA**

10 hodin

Vstupné: 10,-Kč

Změna programu vyhrazena

Ceny vstupného určuje půjčovna filmů

JEŠTĚD - dominanta Ještědského pohorí, Liberce i Chrastavska na snímku amatérského fotografa Marcela Kudláčka.

naš seriál ...

Jak mnozí z nás ke svému příjmení přišli ?

V průběhu roku 1999 jsme se na stránkách Chrastavských listů pravidelně setkávali se seriálem o původu křestních jmen (připravovala Mgr. J. Špaková). Letos se budeme zamýšlet nad neuvěřitelným množstvím příjmení, která můžeme najít např. v telefonních seznamech severočeských okresů nebo dokonce hlavního města Prahy. Povšimneme si samozřejmě především příjmení místních, chrastavských.

Několik slov úvodem

Zatímco některá křestní jména jsou velmi stará (setkáváme se s nimi např. v Bibli), povinné zavedení příjmení není záležitostí příliš starou. Teprve za vlády Marie Terezie ve druhé polovině 18. století bylo vydáno několik zákonů, podle nichž bylo např. zavedeno číslování domů, které nám připadá jako samozřejmost, či zavedení jednotného školského systému po celé bývalé rakouské monarchii (tzv. triviální školy, které měly žáky naučit psaní, čtení a základům počítání). Novinkou bylo, že každý občan musel mít kromě křestního jména také příjmení. Jak to vypadalo v praxi?

Představme si, že v každé obci bylo mnoho obyvatel s křestním jménem Jan či Petr, u žen bývalo běžné jméno Marie či Anna. Jak je rozeznat, aby bylo jasné, o koho jde? Sousedé si pro ně vymýšleli nejrůznější přezdívky, které souvisely s jejich postavou (Dlouhý, Krátký, Tlustý...), vzhledem (Černý, Kudrna, Bradáč, Kulhavý...), povoláním (Rybář,

Bednář, Zlatník, Zámečník...) či původem (Čech, Němec, Polák, Srb...). Zvláštní skupinu příjmení tvoří ta, která jsou zakončena na -ů: Pavlů, Petrů, Janů, Matějů, Jakubů, Martinů atd.

Dříve - před zavedením povinných příjmení - bylo naprosto běžné, že v jedné rodině bylo přezdívek několik, např. Jan Rybář (otec), Petr Černý (syn), Marie Malá (dcera). Společné příjmení pro všechny členy rodiny neexistovalo.

Zákon císařovny Marie Terezie nařizoval, aby byla do církevních matrik (všichni lidé byli tehdy křtěni a oddáváni v kostele, veškerou agendu zapisoval farář) od roku 1771 zapisována rodinná příjmení, a to podle přezdívky hlavy rodiny - tedy otce. Navíc toto příjmení samozřejmě přecházelo i na další generace bez ohledu na to, že potomci označení nápadným znakem či svým povoláním vůbec původnímu příjmení jejich předka neodpovídali. Byli-li např. otec zapsán do matriky jako Silný, byli tímto příjmením označeni i synové

a vnuci, ať byli jakkoli neduživí. Přezdívka Stolař (=truhlář) byla zapsána proto, že otec v roce vydání zákona opravdu toto řemeslo vykonával. Ale příjmení Stolař musel používat i jeho potomek, který se na pilu či hoblík neuměl ani podívat. Příjmení Kudrna musel používat i ten, kdo měl na hlavě lysinu a Jana Černá mohla být světlovláska a mít pleť bílou jako alabastr. Mnohý Němec není schopen utvořit ani jednu německou větu, Bradáč (brada - plnovous) může mít tvář hladce oholenou bez jediného vousu, Kulhavý může běhat jako zajíc a Tlustý může být ten nejhubenější občan ve vesnici. A co se stalo, když pan farář neuměl dobře český pravopis? Určitě upoutalo vaši pozornost příjmení Skoumal (zkoumal) či Síkora (sýkora), snad vás udivilo příjmení herce, který se jmenuje Roman Skamene (z kamene). Tam, kde bývali panští úředníci a farář obzvláště podlézáví a chtěli se na vyšších místech zalíbit, přeložili jména poddaných, kteří se mohli těžko bránit, do němčiny. Jak jinak si vysvětlit, že v ryze české vesnici nacházíme příjmení Štiler (německy Stiller = Tichý), Kraus (Kudrna) či Pelc (Kožich)?

POKRAČOVÁNÍ PŘÍŠTĚ

Připravuje PhDr. F.Vydra

čtenáři nám píší ...

Výzva pro občany nejen Vítkova pro rok 2000

Žijeme v pohraničí, možná se dá říci, že na konci světa. Současná politicko-ekonomická situace tohoto státu nepřeje rozvoji venkova. Přesto si v této drsné podhorské krajině stavíme své domečky, pečujeme o svoji zahrádku, žijeme zde se svou rodinou, sousedy a přáteli. Je to naše obec a jsme to také my. Jak se nám tedy vlastně líbí? Proč jsme si vybrali žít na vesnici v domcích o samotě, místo paneláků a rušných ulic ve městě? Umíme vnímat tu krásu přírody, ve které žijeme, umíme se zde radovat a odpočívat? Vážíme si toho, že nám za domem šumí les nebo voní louka, že si máme kde večer udělat ohýnek se svými přáteli?

Sám za sebe rád přiznávám, že miluji život na vesnici a neumím si představit žít mezi paneláky. Miluji přírodu a vše živé, co je v ní. Proto mě trápí stav, ve kterém naše příroda a celé vesnice jsou. Vadí mi pozemky plné bodláků a příkopy s pytlí odpadu, které sem dovezl někdo z města, nebo ještě hůř, když si je někdo nahází kus

za barák, protože tam už to přece není jeho. Jsou dokonce lidé, kteří mají smetiště kolem domu a snad jim ani nedojde, v čem žijí.

Vítkov je typickou pohraniční obcí. Když se vrátíme do minulosti, zjistíme, že ve 13. století byla tato vesnice chloubou širokého okolí pro svoji krásu a ještě mnohem později to bylo dokonce výletní místo. Vztah k domovům, půdě a vesnici byl zpřetrhán po válce, kdy byl Vítkov nově osídlen českými přistěhovalci. Chybí tu pouto k rodné hroudě, které je patrné třeba v jižních Čechách, kde v jedné usedlosti žije jedna rodina po staletí a z generace na generaci si předává úklid třeba části náměstíčka před domem nebo příkopu, který vede až daleko do polí. Bez jakéhokoli vlastnického práva se tam lidé dělí o úklidy "obecních prostor" samozřejmě nikoli za úplatu, ale proto, že zde žijí a chtějí to tady udržet tak pěkné, jako to udržovali jejich babičky a dědové. Když jdou v neděli z kostela nebo od hřbitova, někdy jen tak mezi řečí oznámí někomu, kdo se do vesnice přistěhoval, že lidé, kteří v tom domku bydleli před ním se vždycky postarali o tu cestičku, která vede ke krámku u Nováků a nyní je tam nepořádek.

Po osídlení pohraničí a touze žít v krásné vesnici, přišla doba znárodnování a pro ty lidi, kteří to prožili, určitě moc těžká doba. Kdo z těchto lidí, kteří přišli o všechny iluze, se kterými se do Vítkova přistěhovali, by chtěl pracovat na zkrášlení vesnice?

Státní statek, který tu vlastnil část domů, o které se nestaral a kde se měnili nájemníci, nepřidal na krásu vesnici. V době socialismu se nepodařilo naučit lidi, aby se o společné postarali jako o vlastní. Všechno bylo všech a tedy ničí. Vedoucí pracovníci, kteří bydleli mimo Vítkov, nemohli mít valný zájem na tom, aby vesnice zkrásněla.

Zemědělská velkovýroba se negativně projevila na rázu krajiny, kde malé, krásné, voňavé loučky, remízky a lesíky nahradily lány ornice.

Strašné na tom je, že dnes můžeme jen konstatovat, že byly alespoň ty pozemky obdělány a lidé na vesnici měli práci.

Vývoj jde stále dopředu, a proto přišla revoluce. Každý z nás si ji představoval jinak a každý asi lépe, než je stávající stav tohoto státu. Zákon o půdě, obnovení vlastnických práv, tržní hospodářství a tím i dovoz laciných zemědělských produktů ze zahraničí, neschopnost hornatého pohraničí konkurovat úrodnému vnitrozemí, to vše je příčinou pádu místního zemědělství.

Kdo z vlastníků pozemků se o tyto pozemky bude starat? Majetek našich otců, těžce získaný potem a mozoly, se stává břemenem na krku ve víru nové doby. Jen hořká trpkost zní v hlase lidí, kteří milovali tuto vesnici a starali se o její chléb.

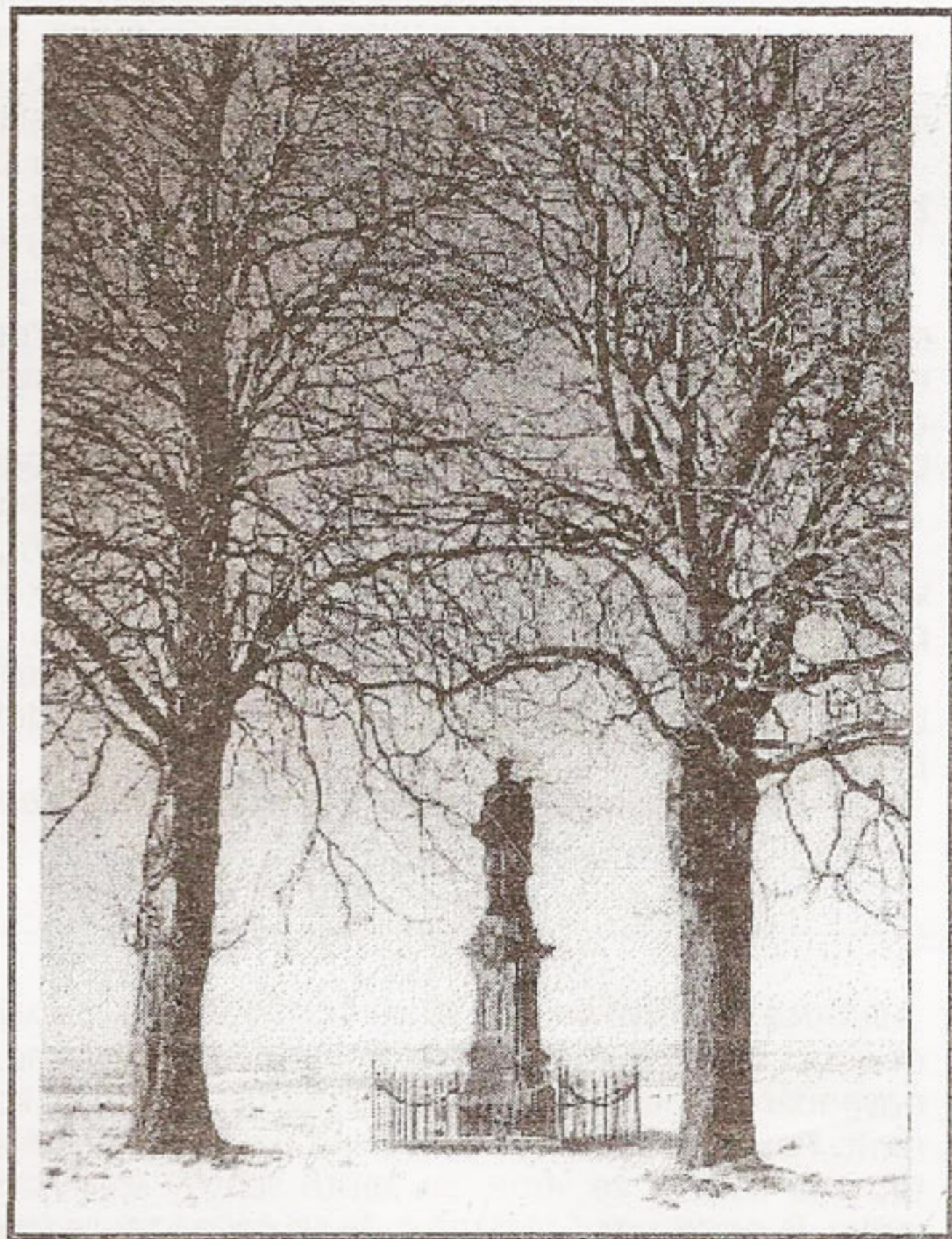
Zdá se, že Bůh tuto vesnici znovu opustil. Není tu místní úřad, není tu hřbitov, není tu vysvěcený kostel, koupaliště, park, náměstí, práce, spojení s městem, plyn, lidé, kteří chtějí pro tuto vesnici žít a co všechno další tu není!

Co nám nyní zbývá?

Rozhodněte se, že zde chcete žít šťastně dál, že zde připravíte krásný domov pro své děti a vnoučata. Vyžehňte z hlavy staré křivdy a vzpomínky na špatné časy. Přijměte tento Vítkov za svůj domov a začněte u svého domku a nejbližšího okolí. Smiřte se s tím, že to stejně nikdo jiný neudělá. Celou zimu si představujte, jak krásný bude Vítkov, když si každý uklidí před svým domem a na jaře spolu se svými sousedy uklízejte. Ten udělá to a ten zas tohle a všichni dohromady uděláme moc!

Zvláštní žádost mám ke spoustě vlastníků pozemků ve Vítkově i ke všem, kdo mají rádi přírodu. Věnujte se přírodě alespoň tím, že na ni budete dávat pozor ve vašem okolí. Ve Vítkově přibýlo mnoho malých smetišť a skládek, které nebude asi nikdo chtít uklízet a budou nás trápit za naši nedůslednost ještě v dalším tisíciletí. Dávejte pozor na toho, kdo tady škodí a kazí společné. Jsou mezi námi Vítkováci i takoví, kteří pytláčí zvěř. Uvědomme si, že tito lidé to budou dělat jen tak dlouho, dokud jim to dovolíme. Když jednou zavřete oči, abyste neviděli, jak kradou sousedovi dřevo z lesa, možná druhý den bude zavírat soused oči nad vaším dřevem. I v příštím roce by měl stát podporovat zalesňování pozemků poskytováním dotací. Částka, kterou stát tento rok dával na zalesnění, byla tak veliká, že se skutečně za tyto peníze daly udělat všechny zalesňovací práce. Problém je jen v tom, že musíte nejdříve zalesnit a potom dostanete peníze. V současné době je zalesňování pozemků v této oblasti to nejlepší, co s pozemky můžete udělat.

Protože zde bydlím a provozuji zemědělskou výrobu, přál bych si, aby byly vítkovské pozemky dobře udržovány. Proto jsem požádal PF ČR o pronájem všech zaplevelených pozemků v Horním i Dolním Vítkově tak, aby tvořily logický celek.

Krásu krajiny střeží sv. Jan Foto: I. Vydra

Pokud má tato krajina k něčemu vypadat, potřebuje jednoho hospodáře, který bydlí v obci. Věřím, že jsem schopen pozemky udržovat ke spokojenosti obce a že mohu počítat s vaší pomocí. Pozemky se budou vypásat mladým dobyt看em, střeženým elektrickým ohradníkem a jen tak se dají udržovat těžce přístupné pozemky. Větší plochy budou sekány a přepásány. Největším problémem jsou ale malé plochy různých vlastníků, spousta malých parcel, kde nikdo nezná hranice v okolí vašich domů. V těchto případech budu rád za vaši účast při mulčování. Nevidím smysl své práce jen v sekání a údržbě velkých ploch mezi lesy, kde je údržba pozemků snadná a dotovaná. Základním smyslem dotací je pěkný stav krajiny a hlavně obce. V samotné obci je ale údržba pozemků drahá a neatraktivní. V příštím roce se tedy pokusím skloubit ekonomiku s estetickými potřebami obce. O své práci mám jinou představu, než být zahlcen provozními a ekonomickými záležitostmi, které vyplývají z vedení firmy. Věřím, že zemědělská výroba přestane být ztrátovou a jejím cílem bude pěkný vzhled obce. Těším se na dobu, kdy bude farma, například obnovovat cesty, které od revoluce nikdo neudržuje. Spousta ploch je částečně zarostlá křovím a nikdo nepozná, je-li to louka, les nebo skládka. Někteří vlastníci pozemků nebydlí ve Vítkově a je jim jedno, jak jejich pozemky vypadají. V současné době není žádný státní orgán, který by reguloval, udržoval a rozhodoval o tom, jak krajina bude vypadat. Protože zde bydlím, rád bych si vzal toto břemeno na sebe a spolu s vámi vytvářel stav našeho okolí.

Pokud chceme lépe žít, nic jiného nám asi nezbyvá. Doposud jsme nemohli hospodařit a důsledkem toho je, že se o svůj majetek a o své okolí neumíme postarat.

Tímto vás k péči o své okolí vyzývám a s vámi všemi budu věřit, že se Vítkov znovu stane krásnou obcí.

První vlaštovkou pro lepší časy je asi škola a školka a ti nejmenší jsou tímto způsobem zaopatřenější a s nimi snad i jejich rodiče. Dolnímu Vítkovu pomohl tak trochu městský vodovod. Tento rok se ve Vítkově prodalo několik domů a snad i jejich noví majitelé přispějí ke zlepšení obce. Vítkovský kostel získá nového nájemce a tím bude zpřístupněn pro venkovskou veřejnost.

Už tento Nový rok budete moci přivítat v kostele, zpěvem za doprovodu flétny nebo houslí.

Spolu s lepší péčí o kostel ve Vítkově vzniká také občanské sdružení pro kulturní rozvoj Vítkova.

Protože jsou v obci a okolí tři farmy s chovem koní, možná se dočkáme i léčebného cvičení s koňmi, které velice pozitivně ovlivňuje hlavně dětskou psychiku a říká se mu hippoterapie. Vítkovskou krajinu si vybralo pro své turnaje i šermířské sdružení.

Pevně věřím, že krajina kolem Vítkova se brzy zkrášlí a bude vhodná i pro agroturistiku. Možná se sem budou i díky vaší krásné chaloupce a zahrádce sjíždět děti i dospělí za krásnou krajinou a čistou, malebnou přírodou.

Přeji vám to se spoustou zdraví a spokojenosti do dalšího tisíciletí.

Rostislav Kašpar - Vítkov

----- komentář k výzvě pana Kašpara

Hluboce pravdivá analýza stavu krajiny v naléhavé výzvě pana Kašpara všem občanům je i pro mne, pro další období, ohromným zdrojem energie a optimismu. Protože, pokud žije hospodář, žije i krajina. Pokud hospodář tak hluboce vnímá závažné nedostatky v krajině, je stále opodstatněná naděje, že je snaha je odstranit. Pokud je hospodář schopen tak kvalifikovaně a pravdivě analyzovat příčiny špatného stavu, je opodstatněná naděje, že víme, jak tento špatný stav napravit. A pokud hospodář vysloví nahlas tak naléhavou výzvu, je opodstatněná naděje, že skutečně tento špatný stav společně napravíme.

Pane Kašpare, je dobře, že jsme zajedno. Je dobře, že se tak naše energie může sčítat. Je dobře, že víme jeden o druhém. Je také dobře, že si vzájemně vyměňujeme důležité informace jak stav zlepšit. Jde nepochybně o společný zájem všech, tedy o společné dílo.

Ing. Petr Hnitka - MěÚ v Chrastavě, státní správa ochrany ZPF

Mám rád příležitosti, kdy mohu prohlásit, že město či obec jsou bohaté především svými lidmi. Výzva pro občany nejen Vítkova pro rok 2000 tuto příležitost jistě dává. Jde určitě o správnou cestu pro obnovu a rozvoj Vítkova a nejen jeho. Děkuji a přeji mnoho zdarů.

Mgr. Petr Medřický, starosta

VÁNOČNÍ HÁDANKA ZA 100,-Kč byla jednoduchá

- Vánoční hádanka v naší soutěži byla opravdu jednoduchá. Do redakce přišlo celkem 17 odpovědí a ani jedna nebyla špatná. **Fotografie z roku 1905 zachycovala budovu školy na náměstí z pohledu od školní družiny.** Vítězem hádanky se stal: František ZOUJ, Střelecký vrch 697, 463 31 Chrastava IV

Chrastavské listy - měsíční zpravodaj Městského úřadu v Chrastavě

Redakce: I.Vydra, O.Němec

Tisk: Tiskárna Horáček Chrastava

DTP: Design studio RECO

Vydává: MěÚ Chrastava

Náklad: 700 ks

Povoleno: OkÚ Liberec, č.j. 019/1993

Redakce nezodpovídá za pravdivost inzerátů a nenese žádnou odpovědnost za příspěvky občanů!

Adresa: Chrastavské listy, MěÚ Chrastava, náměstí 1.máje 1, 463 31 Chrastava, tel./fax: 048 - 514 3344

internet: www.chrastava.cz

e-mail: office@mu-chrastava.cz

Cena: 7,-Kč